

Korte risicobeoordeling

Cicadellidae (niet Europese), bekend als vector van *Xylella fastidiosa* (EU – Q)

Naam waaronder gereguleerd:

Cicadellidae (non-Europese), bekend als vector van *Xylella fastidiosa*, zoals:

- *Carneocephala fulgida* Nottingham,
- *Draeculacephala minerva* Ball,
- *Graphocephala atropunctata* (Signoret),
- *Homalodisca vitripennis* (Germar)

Categorie: insecten en mijten

Datum: december 2019

1. Verspreiding, waardplanten en belangrijkste pathways

Verspreiding

Europese Unie: geen meldingen (EPPO Global Database, 30.12.2019)

Buiten de Europese Unie:

De meeste niet-Europese Cicadellidae, bekend als vector van *Xylella fastidiosa*, komen voor in Noord- en Zuid-Amerika. Twee soorten komen voor in Azië (*Bothrogonia ferruginea* en *Kolla paulula*) en één soort (*Homalodisca vitripennis*) komt behalve in Noord- en Zuid-Amerika ook in Oceanië voor, op Hawaii en Tahiti (EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2019). Het verspreidingsgebied van de in de regelgeving specifiek benoemde soorten is:

- *Carneocephala fulgida* (huidige wetenschappelijke naam: *Xyphon fulgidum*): Californië (Verenigde Staten) (Catanach et al., 2013),
- *Draeculacephala minerva* Ball : Noord-Amerika (Wilson et al., 2009),
- *Graphocephala atropunctata* (Signoret) : Noord-Amerika (Wilson et al., 2009)
- *Homalodisca vitripennis* (Germar) : Noord- en Zuid-Amerika, Hawaii, Tahiti (EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2019)

Waardplanten

Ei-afzet is meestal beperkt tot enkele verwante plantensoorten en de adulten zijn polyfaag (EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2019).

Belangrijkste pathways

1. Planten bestemd voor opplant, met uitzondering van zaden

2. Samenvatting risicoscores

Parameter(combinaties)	Score	Schaal
Kans op een besmetting (P1-P2)	2	1 - 5
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) (P1-P3)	2	1 - 5
Kans dat het organisme officiële uitroeimaatregelen overleeft (P4)	4	1 - 4
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) ondanks officiële uitroeimaatregelen (P1-P3, P4)	4	1 - 6
Directe impact voor de teelt op perceelsniveau	n.b. ¹	n.b.
Directe impact voor de teelt nationaal	n.b.	n.b.
Potentiële impact voor de export nationaal	n.b.	n.b.
Directe impact voor de groene ruimte	n.b.	n.b.

¹ n.b.: niet bepaald (zie tekst)

3. Risicoscores

Per onderdeel vindt u de risicoscore en de schaal [minimaal - maximaal mogelijke score]

P1 (associatie met pathway): 2 [1-5]

Biologie

Alle stadia, eieren, nimfen en adulten, kunnen op planten aanwezig zijn.

Wet- en regelgeving

Er zijn geen specifieke voorschriften met betrekking tot deze groep van organismen.

Vondsten en intercepties

Er zijn geen vondsten en intercepties bekend in de EU (EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2019)

Score

Score 2: geen specifieke regelgeving; geen intercepties of pathway-gerelateerde vondsten.

P2 (transfer): 5 [1-5]

De pathway is planten bestemd voor opplant (hoogste score: 5).

P3 (kans op vestiging na transfer): 4 [1-5]

Score 4: diverse soorten binnen de groep kunnen zich waarschijnlijk in Nederland buiten vestigen; een mannetje en vrouwtje of een bevrucht vrouwtje is nodig om een populatie te initiëren.

P4 (kans overleven uitroeiactie): 4 [1-4]

Uitroeien van een uitbraak lijkt onwaarschijnlijk. Vermoedelijk wordt een uitbraak pas laat gedetecteerd omdat de organismen nauwelijks schade veroorzaken en waardplanten algemeen voorkomen.

Effect op perceelsniveau: - [1-5]

De organismen veroorzaken zelf nauwelijks schade maar zijn een gevaar omdat ze vector zijn van de bacterie *Xylella fastidiosa*. In de EU komen al vectoren van *X. fastidiosa* voor maar introductie van nieuwe vectoren zou schade door de bacterie kunnen verergeren (EFSA_Panel_on_Plant_Health et al., 2019). Zie de korte risicobeoordeling van *X. fastidiosa* voor een inschatting van de potentiële impact van de bacterie voor Nederland.

4. Referenties

- Catanach TA, Dietrich CH & Woolley JB, 2013. A revision of the New World sharpshooter genus *Xyphon* Hamilton (Hemiptera: Cicadellidae: Cicadellinae). *Zootaxa*, 3741, 490-510.
- EFSA_Panel_on_Plant_Health, Bragard C, Dehnen-Schmutz K, Di Serio F, Gonthier P, Jacques M-A, Jaques Miret JA, Justesen AF, Magnusson CS, Milonas P, Navas-Cortes JA, Parnell S, Potting R, Reignault PL, Thulke H-H, Van der Werf W, Civera AV, Yuen J, Zappalà L, Malumphy C, Lopes JRS, Czwienczek E & MacLeod A, 2019. Pest categorisation of non-EU Cicadomorpha vectors of *Xylella* spp. *EFSA Journal*, 17, e05736. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5736>
- Wilson M, Turner J & McKamey S, 2009. Sharpshooter Leafhoppers of the World (Hemiptera: Cicadellidae subfamily Cicadellinae). [webpagina]. Amgueddfa Cymru - National Museum Wales. Beschikbaar online: <http://naturalhistory.museumwales.ac.uk/Sharpshooters> [Geraadpleegd: 17.03.2020].

5. Afkadering

Dit is een korte risicobeoordeling om een indicatie te krijgen van het risico van het organisme voor Nederland. Er is geen uitvoerig literatuuronderzoek gedaan. Nieuwe informatie over bijvoorbeeld de biologie of het verspreidingsgebied van het organisme kan aanleiding zijn om de risicobeoordeling aan te passen. Daarnaast kunnen door aanpassing van wet- en regelgeving, handelsstromen e.d. risico's wijzigen in de tijd.

De 'potentiële impact voor de export' wordt voor een belangrijk deel bepaald door de biologie van het organisme (met name door de natuurlijke verspreidingscapaciteit van het organisme). De daadwerkelijke impact voor de export zal uiteindelijk afhangen van de eisen die importerende landen zullen stellen bij eventuele vestiging van het organisme in Nederland en de exportwaarde naar die landen. De daadwerkelijke impact kan dus (in sterke mate) afwijken van de potentiële impact.

In de lijst van referenties staan alle gerefereerde bronnen met uitzondering van de standaardbronnen: EPPO-datasheet, EPPO Global Database, EPPO Reporting Service en de rapporten Fytosignalering van de NVWA. Deze bronnen zijn te vinden op de websites van EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organisation) en de NVWA. Een beschrijving van de risicobeoordelingsmethode (o.a. 'rating guidance') kunt u ook vinden op de website van de NVWA.